Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 24 октябрь 1973 йил, чоршанба ◆ № 251 (15.725). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ИНДУСТРИЯСИНИНГ ШАХДАМ ОДИМЛАРИ

Республика саноат корхоналарининг коллективлари 1973 йил — тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили планини муддатидан олдин бажариш учун бошланган социалистик мусобақани кенг авж олдириб ҳамда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 56 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, маҳсулот реализация қилиш январь—октябрь планини муддатидан илгари, 24 октябрда бажардилар. Октябрь ойи охиригача пландан ташқари икки юз миллион сўмликдан ортиқ саноат маҳсулоти реализация қилинади. Маҳсулотларнинг бир қанча муҳим турларини ишлаб чиқариш плани оширib бажарилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА

МАТБУОТ— ОММАГА

Ҳар куни тонг билан газеталарни ўқиб чиқиш бизнинг энг яхши одатимиз, ички эҳтиёжимиз бўлиб қолган. Маънавий ҳаётимизнинг ажралмас қисми бўлиб қолган газета ва журналларсиз ҳаётимизни тасаввур қилиш қийин. Матбуот сўзида Ленин партиясининг буюк ғоявий кучи мужассамлашгандир. Газета ва журналлар социалистик ва коммунистик қурилишнинг улкан манзарасини чуқур мушоҳада этиш ва англаш, бу буюк зафарларда ҳар биримизнинг улушимиз борлигини тушунишга ёрдам беради.

Совет матбуоти оммавий ахборотнинг энг қудратли воситаларидан биридир. Айни пайтда у воқеаларнинг шунчаки гувоҳи эмас, фикрлар ва мулоҳазаларнинг қайд этувчиси эмас, балки актив жангчи, партия ва халқимиз амалга ошираётган барча улуғвор ишларнинг амалий иштирокчисидир. Матбуотимиз, Владимир Ильич Ленининг ибораси билан айтганда, ижтимоий тарбиянинг асосий қуролларидан бири бўлиб, коллектив пропагандист, коллектив агитатор ва коллектив ташкилотчи ролини муваффақиятли бажариб келмоқда.

Газета ва журналлар КПСС ва Совет ҳукумати ички ва ташқи сиёсатининг энг муҳим проблемаларини конкрет ва оператив равишда ёритиб, партия XXIV съезди қарорларининг улуғвор моҳиятини ҳар томонлама илмий асосланганлигини очиб бермоқдалар. Меҳнаткашларни партия кўрсатган вазифаларни бажаришга сафарбар этмоқдалар.

Ҳар бир киши учун, у ишчи ёки академикми, колхозчи ёки инженерми, студент ёки ҳарбий хизматчими, газета ва журналлар улар учун содиқ дўст, ишончли маслаҳатчи ва ёрдамчидир. Шу боисдан ҳам газета ва журналларимиз тиражи йил сайин ошиб бормоқда. Шу боисдан ҳам совет кишилари вақтли матбуотни тарқатишда актив иштирок этмоқдалар.

Яқингинада, 1960 йили мамлакатимизда нашр қилинадиган газеталарнинг бир кунги тиражи 38 миллион нусхадан иборат эди. Бугунги кунда 150 миллион нусхада газета, 160 миллион нусхада журнал тарқалмоқда. Уларнинг умумий тиражи мамлакат аҳолиси сонидан анча ошиб кетди.

Республикамизда ҳам матбуот нашрларига эҳтиёж муттасил ўсиб бормоқда. Ҳозирги кунда Узбекистон аҳолиси қарийб 11 миллион нусхада вақтли матбуот нашрларини олмоқда. Бу эса ҳар минг кишига 892 нусхадан тўғри келади. Сирдарё областида, Фарғона ва Термиз шаҳарларида, бошқа бир қатор районларда бу кўрсаткич анча юқоридир.

Шу кунларда бутун мамлакат қатори республикамизда ҳам матбуот нашрларига обуна қабул қилиш қизғин бормоқда. Партия ва совет ташкилотлари, «Союзпечать» органлари катта тайёргарлик ишлари олиб борганликлари туфайли бу муҳим сиёсий кампания уюшқоқлик билан ўтмоқда. Бу борада Сирдарё ва Фарғона областларининг партия ташкилотлари тажрибаси диққатга сазовордир. Ҳар икки областнинг завод ва фабрикалари цехларида, пахта далалари ва қурилиш майдонларида обуна варақалари кўтарган кишиларни кўп учратиш мумкин. Партия ташкилотлари, «Союзпечать» агентликлари ходимлари билан биргаликда матбуот нашрларининг кенг тарқалишига эришмоқдалар. Уларнинг шиори — газета ва журнал — ҳар бир хонадонга, ҳар бир оилага!

Республикамизда ҳозирги вақтда обуна қабул қиладиган қарийб 18 минг пункт ишлаб турибди. Йирик саноат корхоналарида матбуот тарқатишга кўмаклашувчи 1300 кенгаш тузилган. Бу кенгашларнинг кўпчилигига партия комитетларининг секретарлари бошчилик қилмоқдалар.

Партия ташкилотлари билан бир қаторда жамоатчи матбуот тарқатувчилар ҳам корхоналарда, қурилишларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида, аҳоли пунктларида оммавий тушунтириш ишларини авж олдириб юборганлар. 56 мингдан зиёд матбуот тарқатувчи жамоатчилар армияси шарафли партия топшириғини муваффақиятли уддаламоқдалар. Улар почта ходимлари ва алоқачилар билан бирга ёнма-ён туриб обунанинг муҳимлигини одамларга тушунтирмоқдалар, уларнинг қизиқишини ўрганиб, қайси матбуот нашрларига ёзилиш афзаллигини маслаҳат бермоқдалар.

Афсуски, Қашқадарё, Хоразм, Сурхондарё областларида ва Қорақалпоғистон АССРда обуна қабул қилишдек муҳим сиёсий ишга етарли эътибор берилмаётир. Ҳолбуки, вақт кутиб турмайди. Обуна қабул қилиш кампанияси ҳозир ҳал қилувчи босқичга қадам қўйди. Партия ташкилотлари ҳамда «Союзпечать» органлари мавжуд нуқсонларни тугатиб, бу муҳим ишда намунали тартиб ўрнатишлари зарур.

Партия нашрларини тарқатишга алоҳида эътибор бериш керак. Обунанинг ўз вақтида ва пухта ўтказилиши учун бошланғич партия ташкилотларининг, касаба союз ва комсомол ташкилоти раҳбарларининг масъулиятини кучайтириш даркор. Ҳар кунги қаттиқ назоратгина ишнинг муваффақиятини ҳал қилади. Шуни унутмаслик керакки, ҳар бир янги газетхон ва журналхон ишдаги кичик бир ютуқ, мамлакатимиз, халқимиз иши ва режалари билан яшовчи яна бир жангчи демакдир.

Газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб бермаслик аҳолининг ҳақли эътирозини туғдиради. Республикамизда вақтли матбуот нашрларининг ўз вақтида етказиб берилишини таъминлаш юзасидан кўп иш қилинган ва қилинаётган бўлсада, ҳали ўз вақтида босилган маҳаллий ва марказий газета ҳамда журналлар соатлаб алоқа органлари шахобчаларида ётиб, аҳолига жуда кечикиб етказиб берилмоқда. Республика Алоқа министрлиги, унинг жойлардаги органлари ва матбуот нашрларини тарқатиш ишига дахлдор бўлган ҳамма ташкилотлар газета ва журналларнинг обуначиларга ўз вақтида етказиб берилиши учун зарур чораларни кўришлари зарур.

Коммунистик партия матбуот тарқатишнинг аҳамиятига катта эътибор бермоқда. Газета ва журналлар — ҳар бир оилага деган шиор бугунги кунда ҳам актуал ва муҳим бўлиб турибди. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, алоқачилар ва «Союзпечать» органларининг жонажон иши — бу муҳим сиёсий кампанияни авж олдириб, вақтли матбуот нашрларига мумкин қадар кўпроқ обуна қабул қилинишига эришишдан иборат.

БИР ГРАММ ҲАМ ПАХТАМИЗ НОБУД БЎЛМАСИН!

РАПОРТЛАР ОҚИМИ

БОҒОТ

Боғот район қишлоқ хўжалик меҳнатчилари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, мўл пахта ҳосили етиштирдилар, уни териб олишни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. 22 октябрга қадар ватан омборига 34550 тонна «оқ олтин» топширилди. Шундан 18 минг тоннаси машиналарда терилди. Гектар бошига 35 центнер пахта ҳосили олинди.

Ҳар гектар ердан 34-40 центнер пахта топширган Нариманов номли, Киров номли, Димитров номли, Ленин номли, «Коммуна», «Победа» колхозларининг ва бошқа хўжаликларнинг пахтакорлари халқ хўжалик планини бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар.

Район меҳнатчилари давлатга яна 8000 тонна пахта топшириб, ҳосилдорликни гектар бошига 43 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

Пахта териш ва топширишни давом эттираётган район қишлоқ хўжалик меҳнатчилари ерларни келгуси йил ҳосили учун тайёрлаш ишларини ҳам бошлаб юбордилар.

СИРДАРЁ

Районнинг колхоз ва совхозлари давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини 21 октябрда муддатидан аввал бажардилар. Тайёрлов пунктларига етказиб берилган 37.566 тонна пахтанинг 30 минг тоннаси машиналарда териб олинди. Машина терими планини район 122,8 процент бажарди.

«Правда», «Ленинград», Ленин номли, Охунбобоев номли колхозлар, «Малик» совхози халқ хўжалик планини районда биринчилар қатори бажардилар. Бу хўжаликларнинг пахтакорлари олинган социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.

Район қишлоқ хўжалик меҳнатчилари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга яна 12,5 минг тонна пахта сотишга қарор бердилар.

КИТОБ

Район пахтакорлари деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, давлатга пахта сотиш планини 22 октябрда муддатидан аввал бажардилар. Тайёрлов пунктлари 28700 тонна пахтани қабул қилиб олди, шу ҳосилнинг 98 проценти биринчи навларга ўтди.

К. Маркс номли, Куйбишев номли, «Партия XIX съезди», Ленин номли колхозлар, «Шаҳрисабз» совхози район планининг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

Район пахтакорлари ўз имкониятларини чамалаб кўргач, планга қўшимча равишда 11 минг тонна пахта сотиш ва ялпи ҳосилни 40.000 тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

ПОП

Район пахтакорлари давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 43600 тонна «оқ олтин» элтиб берилди. Унинг 70 проценти машиналарда териб олинди.

Меҳнатдаги ана шу ғалабага эришишга Ленин орденли Ленин номли колхоз, «Партия XXII съезди», «Коммунизм», «Москва», «Правда» колхозларининг, «Найман», «Поп» совхозларининг меҳнатчилари катта ҳисса қўшдилар.

Давлатга пахта сотиш давом этмоқда. Район пахтакорлари ялпи пахта ҳосилини 55 минг тоннага етказишга бел боғладилар.

Район қишлоқ хўжалик меҳнатчилари етиштирилган ҳамма қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йиғиштириб олишни давом эттириб, келгуси йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни кучайтириб юбордилар.

ҚЎНҒИРОТ

Октябрь байрами шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган Қўнғирот районининг пахтакорлари пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 22 октябрда бажардилар. Давлатга 12 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Етиштирилган бутун ҳосилнинг 60 проценти машинада териб олинди.

Район хўжаликлари яна 2,5 минг тонна пахта териб, давлатга топширадилар.

Келгуси йил мўл ҳосилига замин яратиш учун далаларни тайёрлаш ишларини қизитиш тадбирлари кўрилмоқда.

Зафар сатрлари

Узбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли корхоналарнинг меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 56 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақани авж олдириб, реализация қилинадиган маҳсулот ҳажми юзасидан белгиланган ўн ойлик планни муддатидан илгари, 22 октябрда бажардилар. Ой охирига қадар пландан ташқари 6.2 миллион сўмликдан зиёд бинокорлик материалларини реализация қилиш мўлжалланади.

●

«Средазуголь» комбинатининг коллективи беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили топшириғини ошириб бажариш учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 22 октябрда кўмир қазиб олиш ўн ойлик планини бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.

●

Узбекистоннинг кўмир қазиб олувчи корхоналари планни 21 октябрда бажарди. Республика кўмир корхоналари ноябрь ойи бошлангунга қадар шу йил учун олган социалистик мажбуриятларини бажаришни мўлжалламоқдалар.

Истеъмолчилар пландан ташқари 126 минг тонна кўмир оладилар.

●

Андижон области саноат корхоналарининг меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулот реализация қилиш ўн ойлик топшириғини муддатидан олдин, 21 октябрда бажардилар. Улар пландан ташқари 25 миллион сўмлик турли хил буюм ишлаб чиқариб, реализация қилишни мўлжалламоқдалар. (УзТАГ).

4.850 МИНГ ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1973 йил 23 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
СИРДАРЁ	1,34	111,21	0,84	132.16
АНДИЖОН	0.88	109,10	1.44	128.97
ҚАШҚАДАРЁ	0.91	105.28	1.31	92.41
ТОШКЕНТ	1,27	104.12	0,71	111,03
СУРХОНДАРЁ	0.59	103.65	0.72	101,90
НАМАНГАН	1.38	100.08	1.63	140,19
Фарғона	1,33	96,07	2.06	110.15
ҚҚАССР	1.86	92.22	3.06	95.34
Самарқанд	1.99	90.96	2.64	125.66
Хоразм	1.86	89.94	2.98	79.49
Бухоро	1,05	79,65	1,34	85,30
Республика бўйича:	1,34	98,45	1.62	111,71
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,23	87.87		
Қашқадарё	1.51	83,20		
Бухоро	1,27	31,15		
Республика бўйича:	1,32	82,23		

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси В. Штоф, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Х. Зиндерман Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин номига телеграмма йўлладилар. Шу телеграммада Германия Демократик Республикаси тузилганлигининг 24 йиллиги муносабати билан қардошларча салом йўллаганликлари ва самимий табриклаганликлари учун уларга ва Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашларига миннатдорчилик изҳор қилинди.

Наим Абдуазизов бошлиқ бригада Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхозда биринчи бўлиб планини бажарди. Ҳозир бригада аъзолари ўз зиммаларига олган юксак мажбурият ҳисобига пахта топшираётирлар. Суратда: (чапдан) хўжалик бош инженери Зикр Аҳмедов ва Наим Абдуазизов пахтазорда.

А. Тўраев фотоси.

СИРДАРЁ ГРЭСИ ҚУРИЛИШИДА

НУР ЯРАТУВЧИЛАР

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» ТРЕСТИ БОШҚАРУВЧИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ ЗИННАТ ҲУСАИНОВ СИРДАРЁ ГРЭСИ ҚУРИЛИШИНИНГ БОРИШИНИ ШАРҲЛАЙДИ

Гигант Сирдарё нурхонаси жуда катта халқ хўжалик аҳамиятига эга. Унинг арзон ва баракали электр энергияси билан кўплаб қақроқ ва бўз ерлар ўзлаштирилади. Янги-янги қудратли саноат корхоналари барпо этилади. Оғир индустриямиз дастгоҳларини ҳаракатга келтиради. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз Сирдарё ГРЭСи қурилишини тезлаштириш, белгиланган қувватларни барвақт ишга тушириш борасида тинимсиз ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Сирдарё ГРЭСининг 300 минг киловаттли иккинчи энергоблоки ҳам ўз вақтида қурилиб, фойдаланишга топширилиши лозим. Шу муносабат билан мухбиримиз Ҳ. Қодиров «Узбекгидроэнергострой» бошқарувчисининг биринчи ўринбосари Зиннат Губбаевич Ҳусаиновга қурилишнинг бориши тўғрисида бир неча саволлар билан мурожаат қилди. Қуйида унинг жавобини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

— Зиннат Губбаевич, Сирдарё ГРЭСи қурувчилари иккинчи блокни муддатидан бир ой илгари ишга тушириш тўғрисида янги мажбурият қабул қилишган. Шунга мувофиқ ГРЭС қурилиши суръатини янада жадаллаштиришнинг тағин қандай имкониятлари бор!

— Қурилиш суръатини янада тезлаштириш — шу куннинг тартибига қўйилаётган муҳим масаладир. Бош бошқармамизда ҳамда «СирдарьяГРЭСстрой» бошқармасида ўтказилаётган йиғилишларда кўпинча ана шу масалалар муҳокама қилиниб, конкрет тадбирлар белгиланаётир. Белгиланган тадбирларнинг ўз вақтида бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатилди. Бу— қурилиш суръатининг ошишига олиб келмоқда. Турли касб-корли бунёдкорларнинг аҳиллик намунасини кўрсатиб меҳнат қилишига ундамоқда.

Бир сўз билан айтганда, «Совет Ўзбекистони» газетаси бизнинг йирик объектимиз қурилишига оталиқ қилаётганидан қурувчиларимиз ҳам, биз ҳам жуда хурсандмиз. Бу, муҳим масалаларнинг ўз вақтида ҳал этилишига, қурилиш суръатини тезлаштиришга, барча объектларимизни графикда белгиланганидек ўз вақтида ишга туширишга амалий ёрдам беради.

ГРЭС қурилиши суръатини янада оширишнинг имкониятлари мавжуд. Бунинг учун биринчидан, барча ишчи кучларимизни, техникамизни, мавжуд резервларимизни планли равишда ишга солишимиз лозим. Аввало, қурилиш ишларини уч сменада, тармоқ графиги асосида ташкил этмоғимиз керак эди. Бу мураккаб масалани муваффақиятли ҳал этдик. Бу айтишга осон, аммо амалга ошириш учун лойиҳачилардан тортиб, монтажчиларгача, қурилиш материалларини етказиб берувчилардан тортиб, ёрдамчи пудратчи ташкилотларнинг қурувчиларигача — барча биргаликда амалга оширадиган ишдир. Биз «Олмалиқ тажрибаси»ни ГРЭСимиз қурилишига ҳам татбиқ этмоқдамиз. Объектда Олмалиқдаги зарбдор қурилишларда ишлаб, тажриба орттирган қурувчи ва мутахассислар бор. Улар кеча-ю кундуз шу ҳақда қайғурмоқдалар. Илғор тажрибани жорий этиш ва шу асосда иш кўриш борасида жонкуярлик қилмоқдалар.

ГРЭСнинг биринчи навбат қурилишидан орттирилган тажрибаларни умумлаштириб, шу асосда иш кўраётганлигимизни ҳам айтиш керак. Қурувчи коллективлар ўртасида социалистик мусобақа байроғини баланд кўтармоқдамиз. Қурилиш графигининг узилишига йўл қўймасликни таъминлаяпмиз. Ажратилган давлат маблағларидан, қурилиш материалларидан тежаб-тергаб фойдаланишга алоҳида эътибор беріляпти. Айниқса, механизаторлар ва махсус қурилиш ишлари бошқармаси ишчилари ўртасида масъулиятни бирмунча оширдик. Бу тадбирлар ўзининг яхши натижасини беряпти. Ойлик ва квартал қурилиш-монтаж топшириқлари ошириб бажарилишига эришиляпти.

Трестимиз маъмурияти, нурхона қурилиши билан шуғулланаётган мутахассисларимиз ГРЭС қурилиш суръатини оширишга тааллуқли қатор тадбирларни ишлаб чиқмоқдалар. Қурилишда зарбдор палла бўлган шу ғаниматли кунларда нурхона қурувчилари сафини янада кўпайтиришни мўлжаллаяпмиз. Қўшимча техника ресурслари ажратиляпти. Бу йил ГРЭС бунёдкорлари 12,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришади. Иккинчи энергетика блоки дастлабки мажбуриятимизда айтилганидек, 22 декабрда эмас, балки ундан бир ой илгари — ноябрь ойида муваффақиятли суръатда ишга туширилади.

— ГРЭС қурилиши зарур ускуналар, қурилиш материаллари билан қандай таъминланаётганлиги ҳақида гапириб берсангиз!

— Улкан нурхонамизни бутун мамлакат қурмоқда. Ускуналар Иттифоқимизнинг 30 дан зиёд саноат корхоналаридан олинмоқда. 46 дан зиёд шаҳарлардан қурилиш материаллари жўнатиб турилибди. Унлаб қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчи заводлар, комбинатлар буюртмаларимизни бажонидил бажаришяпти. Мамлакатимизнинг бир неча иссиқлик электр станцияларидан катта тажриба орттирган қурувчи, инженер-техник ходимлар келиб бизга мадад беришяпти.

Шуни айтиш керакки, дастлабки пайтларда буюртмаларимизни бажарувчи баъзи корхона ва ташкилотларнинг сусткашлиги оқибатида қийинчиликларга дуч келдик. Зарур ускуналарни, металл конструкцияларни, қоплама панелларни кечикиб олдик. Бу, ишимиз суръатига салбий таъсир кўрсатди. Буни ҳисобга олиб, таъминотчи ташкилот корхоналар билан ўзаро алоқаларимизни яхшилашга ҳаракат қилдик. Қурилиш материаллари, асбоб-ускуналар етказиб бериш устидан назорат ўрнатдик. Қатъий ва амалий графиклар тузиб чиқилди. Барчанинг диққат-эътибори — нурхона қурилишини ҳар қачонгидан ҳам жадаллаштиришга, қурувчилар билан таъминотчилар ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашга қаратилди.

— Нурхона ишчи-хизматчилари учун қурилаётган уй-жой, маданий-маиший бинолар қурилишининг аҳволи қандай!

— Шуни таъкидлаш керакки, дастлабки пайтларда уй-жой қурилишида сусткашликлар юз берди. Баъзи сабабларга кўра фойдаланишга топшириш учун мўлжалланган уй-жойлар, маиший бинолар қурилиши кечикиб кетди. Биз, «Сирдарья ГРЭСстрой» бошқармаси раҳбарлари диққатини йўл қўйилаётган камчиликларнинг олдини олишга қаратдик. Уй-жой қурилишига 1 миллион 800 минг сўм маблағ ажратилди. Тайёр уй-жойларни фойдаланишга топшириш юзасидан аниқ графиклар тузилди. Унинг муттасил бажарилишини таъминлашга қаратилган тадбирлар белгиланди. Шу йилнинг 2-кварталида ишчи, қурувчи, инженер, техниклар учун 3 минг квадрат метрдан зиёд уй-жойлар қурилган бўлса, ўтган учинчи квартал мобайнида ҳам шундан кам бўлмаган квадрат метрда замонавий уйлар қурилиб ишга туширилди. Тўртинчи кварталда эса 5 минг 689 квадрат метр ҳажмда уй-жой биноларини барпо этиб, фойдаланишга топшириш ниятидамиз. Йил охиригача ишчи ва хизматчиларимиз жами 12 минг 387 квадрат метр уй-жойга эга бўладилар.

Улкан нурхонамиз қад ростлаб қолди. Бош корпус ва қўшимча корпусларда ускуналар монтажига киришилган. Электр энергия ишлаб чиқарувчи энергоблок комплекси тез суръатлар билан бунёд этилмоқда. Ҳа, СССР 50 йиллиги номидаги йирик Сирдарё ГРЭСи коллективи КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш учун умумхалқ курашига қўшилиб, катта ғалабаларни қўлга киритиш ҳаракатида. Улар беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили қурилиш планини бажариш ҳамда 300 минг киловатт қувватга эга бўлган иккинчи блокни барвақт ишга тушириш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этмоқдалар.

Партия турмуши

КОММУНИСТЛАР КОНФЕРЕНЦИЯГА ТАЙЁРЛАНМОҚДАЛАР

Районимиз партия ташкилоти ҳаётида муҳим давр бошланмоқда. Барча партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайловлар тугаб, район партия конференциясига пухта тайёргарлик кўриляпти. Конференцияга тайёргарлик ишлари ўз мазмун-эътибори билан партиямиз XXIV съезди қарорларини бажариш билан уйғунлаштириб олиб борилмоқда.

Район меҳнат аҳли Ўзбекистон ССРга Халқлар дўстлиги ордени топширилганидан ҳамда ана шу воқеага бағишлаб ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз пахтакорлари ишига берган ғоят катта баҳосидан руҳланиб, тўққизинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йили халқ хўжалиги планларини муддатидан илгари ошириб бажаришга бел боғлаган.

Киров — Фарғона областидаги йирик, пахтачилиги, чорвачилиги ва хўжаликнинг бошқа тармоқлари комплекс ривожланиб бораётган районлардан биридир.

Партия ташкилотлари беш йиллик планларни муваффақиятли бажариш учун олиб борилаётган курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Районда 86 та бошланғич, 73 та цех партия ташкилоти ва 176 та партия группаси иш олиб бормоқда. Улар район олдида турган муҳим сиёсий ва хўжалик вазифаларини ҳал этишга қодир бўлган том маънодаги жанговар отряд эканликларини амалда исбот қилмоқдалар.

Районимиз меҳнаткашлари кун сайин янги-янги ютуқларга эришмоқдалар. Давлатга пахта, гўшт, жун, дон, мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари топшириш йиллик планлари муддатидан илгари бажарилди. Мавжуд тўртта совхоз ва иккита колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини уддалаб, олинган мажбуриятни ҳам бажариш бўсағасида туришибди. Район бўйича тайёрлов пунктларига 61,5 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 30 центнерга етди. Энди навбат 35 центнерлик маррага.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сотиш планларининг ғоят қисқа вақт ичида бажарилишига ишлаб чиқаришга омилкорлик билан раҳбарлик қилиш, кадрларнинг масъулиятини ошириш ва хўжаликка партиявий раҳбарликни кучайтириш туфайли эришдик. Район партия ташкилоти пахтачиликни, айниқса пахта йиғим-теримини комплекс механизациялашга асосий эътиборни қаратмоқда. Шу кунгача район бўйича 29 минг тонна пахта машиналар билан териб олинди. 280 та терим агрегатининг ҳар бири билан 101 тоннадан ҳосил териб топширилди. Мавсум охиригача бу кўрсаткич 150 тоннага етади.

Айниқса «Бешариқ», «Октябрь 40 йиллиги» совхозлари, «Москва» ва «Искра» колхозларида юқори кўрсаткичлар қўлга киритилди.

Коммунистлар пахтачиликни ривожлантириш, ҳосилдорликни ошириш ва комплекс механизациялаш ташаббускорлари бўлмоқдалар. Шу йилнинг баҳорида район партия комитетининг бюроси «Искра» колхозининг Тўхтақўзи Росабоев бошлиқ бригада аъзоларининг ҳар гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» етиштириш юзасидан бошлаган ташаббусини маъқуллаган эди. Бу ташаббусга кўп бригадалар қўшилди. 50—60 центнерчилар сафи кенгайиб борди. Киров номли совхоздан Орифжон Бобоев, «Бешариқ» совхозидан Орифжон Аҳмедов, «Октябрь 40 йиллиги» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон Кенжаев, «Партия XX съезди» совхозидан Омонжон Исҳоқов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар шу маррага тобора яқинлашиб келмоқдалар.

Район партия ташкилоти хўжалик ишларига раҳбарлик қилиш, маданий қурилишларни ривожлантириш, ташкилий-партиявий ҳамда оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитети Пленумлари қарорларини кундалик фаолиятларига жанговар программа қилиб олганлар.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида партия ҳужжатларини алмаштириш, бошланғич ташкилотларнинг жанговарлигини янада ошириш, уларнинг хўжалик вазифаларини бажаришга таъсирини, коммунистларнинг активлигини, ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини янада кучайтириш, кадрларни ғоявий чиниқтиришда муҳим роль ўйнади. Шу кунгача райондаги 33 та бошланғич партия ташкилоти сафига бирлашган 1100 коммунист янги партия билети олди. Ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик ва алмаштириш даврида ўтказилган якка тартибдаги суҳбатлар коммунистларнинг активлиги анча ошганлигини кўрсатди.

Ютуқларимиз кўп. Аммо ютуқлар соясида қолиб кетаётган камчиликлар ҳам йўқ эмас. Колхоз ва совхозларда, ишлаб чиқариш корхоналарида ҳали ҳал этилмаган масалалар, ишга туширилмаган резервлар ҳам бор. Ана шулар ҳақида партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида сўзга чиққан 461 коммунист алоҳида гапирди. Бу йиғилишлар коммунистларнинг актив иштирокида, ўзаро талабчанлик ва ўз-ўзини танқид руҳи остида ўтди. Коммунистлар партия ташкилотлари фаолиятида рўй берган камчиликлар, эътибордан четда қолган актуал масалалар тўғрисида фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар, ишни янада яхшилаш учун яна нималар қилиш лозимлиги тўғрисида конкрет таклифлар билан чиқдилар.

Барча бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, райком ва бюро аъзолари иштирокида район партия конференциясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан тадбирлар белгиланди. Бу тадбирларда хўжаликка партиявий раҳбарликни янада такомиллаштириш, партия ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, топширилган ишга коммунистларнинг шахсий масъулиятини ошириш, партия ташкилотларининг жанговарлигини, коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш каби масалалар қамраб олинди.

Район партия ташкилоти конференциясига тайёргарлик плани тўрт бўлимдан иборат бўлиб, булар район партия комитети ҳисобот докладининг ўзагини ташкил этади.

Биринчи бўлим хўжалик-ишлаб чиқариш фаолиятига партиявий раҳбарликдан иборатдир. Иккинчи бўлимда коммунистларнинг марксча-ленинча ҳамда иқтисодий ўқуви, оммавий-сиёсий ҳамда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишлари, учинчи бўлимда ташкилий-партиявий ишлар, тўртинчи бўлимда эса совет, касаба союзлари ва комсомол ташкилотларига партиявий раҳбарлик ишлари қамраб олинади. Ана шу масалаларни ўрганиш учун махсус тўртта группа ташкил этилди. Бу группаларга райком секретарлари ва бўлим мудирлари раҳбарлик қилиб борадилар. Группаларга район партия комитети ва райком бюроси аъзолари, райком активларидан 90 киши жалб қилинди. Ҳар бир группа ўзига бириктилган соҳа бўйича масалаларни ўрганиш юзасидан конкрет саволларга эгадирлар.

Биринчи группа колхоз, совхоз ишлаб чиқариш корхоналари меҳнат коллективларининг тўққизинчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларининг бажарилишининг боришини ўрганади. Асосий эътибор район меҳнаткашларини КПСС XXIV съезди ва партия Марказий Комитети декабрь Пленуми (1972 йил) қарорларини амалга ошириш, хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажариш учун курашга сафарбар қилишда бошланғич партия ташкилотларининг ташкилотчилик роли, ишлаб чиқаришнинг асосий воситалари — ер ва техникадан, ишлаб чиқариш қувватларидан, капитал маблағлардан оқилона фойдаланиш, деҳқончилик маданиятини ошириш, иқтисодий ишларни ташкил этишни янада яхшилаш вазифаларига қаратилади. Бу группа шунингдек қишлоқ хўжалигида асосий экин ҳисобланган пахтачиликни комплекс ривожлантириш, пахта ҳосилдорлигини 1975 йилгача гектар бошига 36 центнерга етказиш резервларини топиш ва ўрганиш, бунинг учун энг муҳим ҳисобланган алмашлаб экиш системасини беш йиллик охиригача жорий этишни тугаллаш, пахтачиликни комплекс механизациялашни давом эттириш ва шу йўлдаги энг яхши тажрибаларни ўрганиш ҳамда жорий этиш вазифаларини атрофлича таҳлил қилади.

Чорва молларининг озуқа базасини мустаҳкамлаш ва чорвачиликдаги иш жараёнларини механизациялаш, шу соҳани ривожлантиришнинг муҳим омилларидан биридир. Район перспектив планида қайд этилганидек, 1975 йилга бориб, озуқа экинларининг умумий майдони 7029 гектарга етказилади, оғир қўл меҳнати талаб қиладиган барча ишларни механизациялаш тугалланади. Группа ана шу ишларнинг бажарилишининг боришини чуқур ўрганади.

Иккинчи группага коммунистларнинг, комсомоллар ва партия активларининг марксча-ленинча ҳамда иқтисодий ўқувини, лекция пропагандаси аҳволини, сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчи ва агитаторларнинг, халқ университетлари, коммунистик меҳнат мактаблари, «Билим» жамияти район ташкилотининг фаолиятини таҳлил этиш топширилган. Группанинг диққат марказида меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш, илмий-атеистик пропаганда ҳамда янги одат ва маросимларни жорий қилиш, ҳуқуқ билимларини тарғиб этиш, хотин-қизларнинг коммунистик қурилишда актив иштирокини таъминлаш, маданий-оқартув муассасалар, мактаблар, спорт ва оммавий мудофаа ишларининг боришини ўрганиш вазифаси турибди. Группа аъзолари айниқса коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини ошириш, социалистик мусобақани авж олдириш, оммавий-сиёсий ишларнинг таркибий қисми бўлган агитация ва пропаганда ишларининг таъсирчанлигини янада ошириш вазифаларига алоҳида эътибор билан қарайдилар.

Учинчи группа район партия комитетининг ташкилий-партиявий ишлар юзасидан ҳисобот давридаги фаолиятини чуқур ўрганади. Бу группа партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ва алмаштириш якунларини таҳлил қилади. Бу муҳим сиёсий ишнинг бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлиги ва активлигини оширишда, партия сафини мустаҳкамлашда коммунистларнинг авангардлик ролини кучайтиришда қандай роль ўйнаётганлигини ўрганади. Бу группага шунингдек, халқ хўжалиги ва маданий қурилишнинг ҳал қилувчи, масъулиятли участкаларига коммунистларни тўғри жойлаштириш учун партия ташкилотлари структураси қандай такомиллаштирилаётгани, партия ташкилотлари маъмуриятнинг хўжалик фаолиятини назорат қилиб бориш ҳуқуқидан қандай фойдаланаётганликларини ўрганиш вазифаси ҳам топширилган.

Группа партия йиғилишларини ўтказиш ва қарорлар ижросини назорат қилиб боришни ташкил этиш, кадрларни, айниқса ўрта звенодаги раҳбар кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида бошланғич ташкилотлар тўплаган бой тажрибаларни атрофлича таҳлил қилади. Бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларининг якунлари, ана шу йиғилишларда сўзга чиққан коммунистларнинг танқидий фикр ва мулоҳазалари, конкрет таклифларини тўплаш, ўрганиш ва улардан келгусида фойдаланиш тадбирларини ишлаб чиқиш вазифалари ҳам шу группа фаолиятидан муҳим ўрин олган.

Тўртинчи группа совет, касаба союзлар ва комсомол ташкилотларига партиявий раҳбарликнинг қандай йўлга қўйилганлигини ўрганади. Район партия комитети бюроси у ёки бу соҳа юзасидан масалаларни чуқурроқ ўрганиш мақсадида бу группалар ишига бошланғич партия ташкилотларининг бюро аъзолари ва секретарлари, ишлаб чиқариш ҳамда қишлоқ хўжалик мутахассислари, ишлаб чиқариш илғорларини ҳам кенг жалб қилди.

Район партия комитети ҳисобот доклади ва ҳисобот доклади юзасидан резолюция лойиҳасини тайёрлайдиган группаларни ҳам тузди. Район партия конференциясини тайёрлаш ва ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирларда шунингдек ревизия комиссияси ҳисоботини ва мандат комиссияси материалларини тайёрлаш вазифаси ҳам ўрин олган. Тадбирларда ташкилий-техникавий тайёргарлик каби вазифалар ҳам киритилган.

Биз конференция якунини барча бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида атрофлича муҳокама қилишни кўзда тутмоқдамиз. 5 декабргача район партия комитетининг бюросида конференция делегатлари киритган танқидий фикр ва мулоҳазалар, ҳамда таклифларни жорий этишга қаратилган тадбирлар белгиланади ва тасдиқланади.

Район партия комитети аъзолари, активлари, райком аппарати ходимлари, барча коммунистлар учун ғоят масъулиятли кунлар бошланди. Улар белгиланган ана шу тадбирлар асосида Киров район XXXIV партия конференциясини юксак ғоявий ва ташкилий даражада ўтказишнинг бутун чораларини кўрмоқдалар.

У. БЕГМАТОВ,
Ўзбекистон КП Киров район комитетининг биринчи секретари

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ЮКСАК МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИГА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИГА ЭРИШИНГИЗ, ИҚТИСОДИЙ ТЕЖАШГА ҚАТТИҚ АМАЛ ҚИЛИНГИЗ, КАМРОҚ ЧИҚИМ ҚИЛИБ, КЎПРОҚ, СИФАТЛИРОҚ МАҲСУЛОТ БЕРИШГА ИНТИЛИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

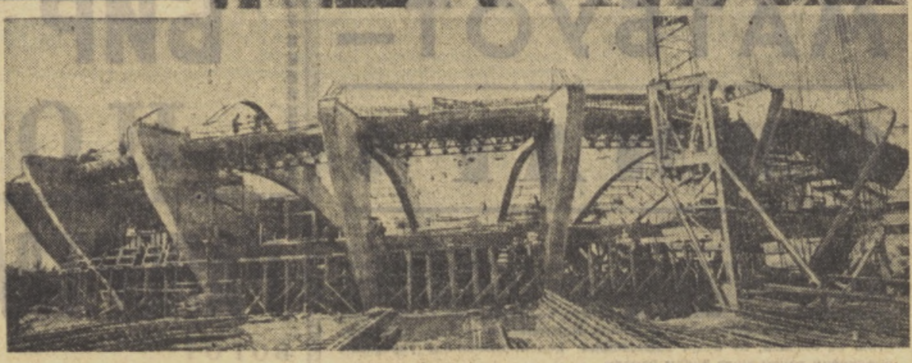

ТОШКЕНТ. Шаҳар марказида қад кўтараётган 3.133 ўринли давлат цирки биноси қурилиши Совет Иттифоқида йирик иншоотлардан бири. 11-Висотстрой трестига қарашли 75-қурилиш бошқармасининг қурувчилари цирк қурилишини жадаллик билан олиб боряптилар. Суратларда: (юқоридан) қурилишнинг илғор пайвандчилари М. Саъдуллаев ва Б. Файзиевлар. Пастдаги суратда қурилиш участкаларидан бири.

И. Глауберзон фотолари.

Ҳамза мукофотига номзодлар

„БУЮК БИРЛИК“

Георгий Владимировнинг «Буюк бирлик»[1] номли китобини қизиқиш билан ўқиб чиқдим.

Г. Владимиров ўзининг илмий фаолияти даврида ўнлаб жиддий илмий монографиялар яратди, юзлаб мукаммал ёзилган мақолалар эълон қилди.

Бу монография совет адабиётининг муҳим масалалари, Ўзбекистон адабиётининг йирик арбоблари ижоди тўғрисида янги, жиддий оригинал илмий тадқиқот, муҳим бўлган фикрларни, зарур мулоҳазаларни изҳор қилган катта ижодий иш.

Авторнинг диққат-эътиборини кундан-кун ривожланиб бораётган, адабиётларнинг тараққиётига катта омил бўлган масалалар қамраб олди. Булардан бири ва муҳими — халқлар ўртасидаги дўстлик, адабиётларнинг ҳамкорлиги, бир-бирига таъсир ва уларнинг бойиши масаласидир. Г. Владимиров бу масалани ёритишда кўп миллатли совет адабиётимизнинг эришган ютуқларига тўла суянади ва улардан келиб чиқиб, кенг умумлашмалар қилади ва бугунги адабиётимизнинг муваффақиятларини бирликда ва дўстликда эканлигини конкрет мисоллар ва далиллар билан ишонарли қилиб асослайди.

Бу ўринда биз адабиётимизнинг ҳаётий масаласи бўлган интернационалистик ва миллийликка авторнинг нақадар тўғри муносабатини ҳам уқтирмасдан ўта олмаймиз. М. Ауэзов, Ш. Рашидов, Б. Кербобоев, Ч. Айтматов, А. Мухтор каби адибларда миллий руҳ, миллий бўёқлар, миллий характерларнинг яққол намоён бўлиши билан бирга умумбашарият манфаатлари, интернационализм ғоялари чуқур илдиз отганлиги ҳам ҳаққоний равишда характерлаб берилади. Г. Владимиров китобининг қиммати шундаки, унда адабиётлар намояндаларини бирлаштирадиган манбалар таҳлил қилиб берилиши билан бирга, уларнинг ҳар бирининг ўзига хос хусусиятлари ҳам айтиб ўтиладики, булар орқали китобхон ҳар бир йирик адибнинг умумадабиётга қўшган ҳиссасини аниқ белгилаб олади.

Монографияда катта ўринни атоқли адибимиз Шароф Рашидовнинг «Қудратли тўлқин» романи таҳлили эгаллайди. Шуни ҳам айтиб ўтишимиз кераккй, бу иш юқоридаги асар устида ёзилган мақолалар, очерклар ичида энг мукаммали ва тўлиғидир. Г. Владимиров романда қўйилган масалалар, конфликт характери, образлар галереяси, автор маҳорати, асарнинг бугунги кундаги аҳамияти тўғрисида батафсил тўхтайди, бадиий полотнонинг туб моҳиятини китобхонлар кўз ўнгида тўла гавдалантира олади.

Г. Владимиров китобида адабиётда ўз ўрнига эга бўлган кўп адибларнинг қилган хизматларини, уларнинг айрим асарларида давр тенденцияларининг ифодаланиши, ижобий қаҳрамон, замонавийлик, бадиий маҳорат масалаларининг қай даражада акс эттирилиши юзасидан чуқур ва объектив мулоҳазалари билан ўртоқлашади. Булар ичида Михаил Шевердин, Владимир Карповлар ижоди. Назир Сафаровнинг «Кўрган-кечирганларим» повестига бағишланган боблар мазмунларининг кенглиги билан ажралиб туради. Автор революция арафасидаги воқеаларнинг ҳаққоний картинаси Н. Сафаровнинг повестида акс эттирилганлигини, гражданлар урушининг кенг панорамасини М. Шевердин яратиб берганлигини, Улуғ Ватан урушининг барча даҳшатлари, совет кишиларининг мардлиги Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Карпов ижодида гавдаланганлигини илмий заминда тасдиқлайди ва уларнинг ижодий муваффақиятларини тарғиб қилади.

Шу нарсани қайд қилиб ўтиш кераккй, Г. Владимиров қайси адибнинг ижодини олмасин қайси бир асарнинг таҳлилига киришмасин, у ҳамиша партия позициясида мустаҳкам турган ҳолда замон талабларидан келиб чиқиб, уларни баҳолади, уларга характеристика берди, ўринларини аниқ белгилади.

Муҳим илмий қимматга эга бўлган бу китобнинг барча боблари ҳам юқори савияда ёзилган, деб айта олмаймиз.

Умуман олганда «Буюк бирлик» китоби совет адабиётшунослиги ва адабий танқидининг катта ютуқларидан биридир. Бу асар Ўзбекистонда адабиёт ҳақидаги фаннинг нақадар юқори даражага кўтарилганлигини исботловчи илмий ишдир. Шу сабабдан ҳам, Георгий Владимировнинг «Буюк бирлик» монографияси Ҳамза номидаги мукофотга қўйилиши табиийдир.

Ҳафиз АБДУСАМАТОВ,
филология фанлари доктори.

1). Г. Владимиров. Великое единство. Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти, Тошкент — 1972 й.

ЯШНАЁТГАН ДИЁР ҚИССАСИ

Тенг ҳуқуқли ва озод халқларнинг буюк иттифоқи — СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги олдидан Марказий телевидение ҳамда Бутуниттифоқ радиоси бу санага бағишлаб фестиваль ўтказган эди. Фестиваль программаларида иттифоқдош қардош республикалар халқларининг рангба-ранг ва сермазмун ҳаёти, экономикани янада тараққий эттириш, маданий қурилиш, халқ фаровонлигини юксалтириш соҳасида партия XXIV съезди қарорларини бажаришда эришаётган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилиб берилди. Мамлакатимизнинг маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлган «Бузилмас иттифоқ» телевизион туркумида намойиш қилинган тўла метражли, рангли ўн бешта телефильм ҳар бир республиканинг совет халқлари оиласида камолатга эришиб гуллаб-яшнаётгани, метиндек мустаҳкам дўстлик — ҳамкорлигимиз мўъжизалар яратаётганини ёрқин ифодаловчи экран қиссаларидир.

Кинодостонлардан бири Совет Ўзбекистонига бағишланган. Унда совет даврида қадимий ва ҳамиша навқирон диёримизда содир бўлган туб ўзгаришлар, халқ хўжалигининг турли тармоқлари, фан, маданият, маориф соҳасидаги ҳайратомуз ютуқларимиз, республикамизда турли миллат фарзандларининг бир жон, бир тан бўлиб меҳнат қилаётгани, қардош республикалар билан дўстлик алоқаларимиз ҳақида завқ-шавқ билан ҳикоя қилинади.

Киноҳужжатчиларимиз юбилей фильми устида ижодий иш олиб борар эканлар, республикамизнинг серқирра ҳаётини ёрқин ва ишонарли кўрсатиб берувчи оригинал ифода воситаларини топганлар. Гўзал диёримиз ва унда меҳнат қилиб донг чиқараётган замондошларимизнинг коллектив портретини чизиб беришга муваффақ бўлганлар. Телефильм эл-юртимизнинг бахтли тақдири ҳақида, одамларимизнинг саодатли, шукуҳли ҳаёти ҳақида. Буни айниқса, социалистик шаҳарларимиз қиёфасида аён кўришимиз мумкин.

...Асрий қум барханларини тасвирловчи кадрлар аста-секин замонавий шаҳар панорамаси билан алмашади. Чўл бағрида осмонўпар уй-жой бинолари, ям-яшил боғ-роғлар, феруза рангда товланиб пишқираётган фавворалар, бетон билан қопланган нақшинкор, зилол сувли ҳовузлар. Бу ерда «ташналик» сўзи сира одамларнинг хаёлига келмаса керак. Бу — сароб эмас, ҳақиқат. Бу — кимёгарлар шаҳри Навоий. Унинг лойиҳасини ленинградлик аллома меъморлар тузиб беришган.

Юбилей йилида пахтакорларимиз она-Ватан олдидаги интернационал бурчларини адо этиб, давлатга 4 миллион 710 минг тонна пахта етказиб бердилар. Фильмда йилдан-йилга пахта етиштиришни кўпайтириш, ҳосилдорликни муттасил ошириш билан бирга пахтани қайта ишлаш, тўқимачилик саноатини ривожлантириш, ўғит ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалик машиналари, айниқса пахта териш машиналарини кўпайтиришга кенг эътибор берилган. Унда олтин қўлли пахтакорлар меҳнатига кўп ўрин ажратилгани тушунарли ва табиийдир. Бўлиқ ҳосилдан яшнаб турган пахтазорлар, унда меҳнат қилаётган механизаторлар меҳнати шоирона тасвирланган.

Телефильмдаги Тошкент зилзиласи ва унинг оқибатларини бартараф этишга бағишланган лавҳаларни ҳаяжонланмасдан кузатиб бўлмайди. Зилзиладан атиги бир неча соат ўтгач, ўртоқ Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин Тошкентга учиб келдилар. Зилзиладан зарар кўрганларга бутун мамлакат ёрдам қўлини чўзди. Тошкентда умумхалқ ҳашари бошланди. Қардош республикалар ўз маблағлари, ўз бинокорлари кучи билан бутун-бутун кварталлар қуриб бердилар.

«Совет Ўзбекистони»да публицистик руҳ кучли. Фактлар, танлаш, кўпчиликка маълум фактлардан томошабин қалбида ўчмас из қолдирадиган умумлашмалар чиқариш, антитезалар заргарлик меҳнатига қиёсласа бўладиган синчков меҳнат самараларидир.

«Совет Ўзбекистони» — гуллаб-яшнаётган диёримиз ҳақидаги рангли, тўлиқ метражли телевизион кино қиссаси, «Ўзбектелефильм» ижодий коллективининг жиддий ютуғи. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети ушбу телефильмнинг яратувчилари — сценарий муаллифлари СССР халқ артисти, кинорежиссер М. Қаюмов, Ю. Аветиков, режиссер Ҳ. Иброҳимов, операторлар Д. Салимов, Т. Рўзиевларни Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотига номзод қилиб кўрсатди.

Киноҳужжатчилар бу юксак номга муносиб меҳнат қилганлар.

Анвар КАРИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

ТЕЛЕФОН ҲАНГОМАСИ

Қарши районидаги Чорогил қишлоғида бу ҳангома бундан 7 йил аввал бошланган эди. Ана шу алоқа воситаси ишлай бошлаганда «Москва» колхози меҳнаткашлари ғоят севинишган эди. Негаки, район марказидан анча узоқда жойлашган Чорогил қишлоғини марказ билан боғловчи йўл йўқлиги туфайли улар жуда қийналишарди.

Аммо, колхозчиларнинг севинчи узоққа чўзилмади. Телефон бир-икки йил ишлади-ю, кейин оҳанг чиқарди. Симлар узилиб, симёғочлар қийшайди. Уни тузатадиган бирор кимса топилмади. «Москва» колхозининг раҳбарлари эса телефонни тузатиш ўрнига «йўл қурувчилар телефонни бузишди» деган баҳонани дастак қилиб, колхозчилар маблағи ҳисобига қурилган телефон симёғочларини йиғиштириб олиб, бошқа мақсадларга ишлатдилар.

Ҳангома ана шундан бошланди. Район газетасида шу ҳақда танқидий мақола босилди. Аммо бирор натижа бермади. Қишлоқ меҳнаткашлари телефон алоқасини тиклашни илтимос қилиб, бир неча марта район ташкилотларига илтимосномалар, аризалар ёзишди. Лекин уларнинг ҳақли талаби ҳамон қондирилмаётир. Телефон ҳангомаси давом этмоқда.

БЎЛСА БЎЛАР...

Бундан олти йил аввал Нукус шаҳрида 10 минг ўринли стадион қурилиши бошланган эди. 166-қурилиш трестининг 1-қурилиш бошқармаси иш олиб бораётган бу иншоотда смета бўйича жами 980 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилиб, стадион қурилиши ниҳоясига етказилиши лозим эди. Аммо, ҳозиргача бу муҳим иншоотнинг биринчи навбати қурилиши ҳам тугаллангани йўқ. Негаки, стадион қурилишига мутасадди бўлган кўпгина ташкилотларнинг бўлса бўлар, бўлмаса ғовлаб кетар қабилида иш юритишлари оқибатида стадион қурилиши ниҳоясига етмаяпти.

Масалан, қурилишда дастлабки ишлар бошланган 1967 йилдан то шу йилнинг 1 январига қадар бор-йўғи 316 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилди. Апрель ойига қадар қурилишда ишлар бир мунча жонланиб, 152 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилган эди.

Қурилишда ишлар бутунлай тўхтаб қолди. Нукуслик спорт ишқибозлари шу кунларда бу беш йилликда ҳам стадионга ёлчимаймиз шекилли деб ҳавотирда юришибди.

АНТИҚА БИЛЕТЛАР

Урганч аэропортида пассажирларга антиқа билетлар берилипти. Бу аэропортнинг маҳаллий ҳаво йўллари бўйича учириш бўлими ходимлари самолётларни ўзлари истаган томонга жадвалга риоя қилмасдан учириб юборишларига «қулай» шароит яратмоқда. Улар Тўрткўлга учиши лозим бўлган самолётни Берунийга, Берунийникини эса бошқа жойга юбораверишади.

Билетларга ёзилаётган фамилияларни умуман ўқиб бўлмайди. Бунинг устига, самолёт рейси, учиш кунлари ва вақтлари ҳам билетларда бутунлай кўрсатилмайди. Шунинг учун йўловчилар ўзларининг қайси рейсда ва қачон учишларини билмасдан сарсон бўлишяпти. Билетларни рўйхатдан ўтказиш ишлари ҳам мутлақо талабга жавоб бермайди.

Урганч аэропортида рўй бераётган ана шундай тартибсизлик туфайли йўловчилар ўз манзилларига вақтида етиб бора олмай, қимматли вақтларини бекорга кетказмоқдалар, асабларини бузмоқдалар. Ўзбекистон гражданлар авиацияси бошқармасидаги раҳбарлар Урганч аэропортидаги тартибсизликларга қачон чек қўйишаркин?

А. АБДУЛЛАЕВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасидаги Ленин мукофотлари ва СССР Давлат мукофотлари комитети 1974 йилги Ленин мукофотларини олишга тақдим этилган асарларни қабул қилиш 1973 йил 1 декабргача узайтирилганлигини билдиради.

ШЕРОБОД ҚИЗЛАРИ

«Ўзбектелефильм» студияси яратган фильмдан лавҳалар

Ёзувчи ён дафтаридан

АҲДИ БОРНИНГ БАХТИ БОР

Ҳамроқул ака Носировни ҳиммати баланд ота дейишади, сирдарёликлар. Дарҳақиқат, у карвонбоши бўлган Ленин орденли «Москва» колхозининг каттадан-кичиги ўз сардорини шундай деб эъзозласа неажаб...

Обкомнинг биринчи секретари Қудрат Ахмедов ҳам суҳбат орасида «Москва» колхозига йўлингиз тушиб қолса, отани табриклаш эсингиздан чиқмасин, областимизда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажарди,— деди ва блокнотига кўз ташлаб, ҳайрлашар экан, давом этди,— колхоз давлат омборига 9 минг тонна «оқ олтин» топширди. Ноябрь байрамигача яна 6 минг тонна пахта бериб, ҳосилдорликни гектар ҳисобига 46 центнерга етказиш мажбуриятини олди. Келгуси йили отанинг 70 йиллкларини нишонламоқчимиз.

... Октябрь тонгининг гаштини суриб, ғолиблар колхозининг саркори билан чақчақлашиб ўтирибман. Бу олижаноб, ҳиммати баланд инсон ҳақида менинг ҳам айтмоқчи бўлган гапларим бор, лекин қайси биридан бошлайин? Шундай шодмон, қувноқ кунларда бир — икки оғиз илиқ сўз айтиб, отанинг кўнглини овлай олармиканман?

Гапни нимадан бошлашга ҳайрон бўлганимни ота сезди: «Ёзувчи одамга фактлар керак-да, а?» деб менга далда берди. Кабинет тўрида ҳилпираб турган, колхознинг бу йилги муваффақиятлари учун Сирдарё область партия ва ижроия комитетлари томонидан тақдирланиб берилган кўчма Қизил байроқнинг тафсилотини сўзлай бошлади: — Назаримда, Қизил байроқ ҳақида бирон нарса ёзмоқчи бўлсангиз керак. Аммо ишимизнинг жуда ҳам мақтайдиган жойи йўққу,— деди камтарлик билан.— Колхозимиз 3550 гектар ерга пахта экади, ҳозирча ҳар гектар ердан 26 центнердан ҳосил кўтардик. Бу фақат биринчи теримнинг маҳсули. — Олдимизда ҳали иккинчи, учинчи терим, қолаверса, кўрак турибди. 37 та бригадада йиғим-терим қизғин боряпти. Умри Орифжонова бригадасининг ўзи 74 тоннадан зиёд пахта уйиб, планни 133,4 процентга етказди. Абдужалил Холматов бригадаси ҳам шундай, барака топкурлар 168 тонна ўрнига 305 тонна, Маъмур Зукуров эса, 200 тонна ўрнига 320 тоннадан ҳосил кўтарди.

— Механизаторларим и з н и айтмайсизми — суҳбатга колхоз партия ташкилотининг секретари Асрор Эргашев аралашди, пахтадан тоғ бунёд қилаётган Пардабой Ҳамроқулов, Расул Маҳмудов, Ўрол Азизхоновларнинг номларини фаҳр билан тилга олди-да «ҳамма ишда коммунистлар бош-қош» деди.

Воқеада «москваликларнинг саҳий октябрнинг ғанимат фурсатларидан ўринли фойдаланишаётганини мамнуният билан қайд қилган эдим, ота, «Пахтакорнинг йўлдоши ҳаво» деб сўз қўшди. — Об-ҳаво яхши келса бас, деҳқоннинг омади келибди деб ёзаверинг, омад келганда уни ушлаб қололмаган деҳқон деҳқон эмас!».

Раис шундай деди-ю, хаёлга толди. Орага сукунат чўкди. Вақтдан фойдаланиб савол бердим.

— Тўғри, вақт ғанимат, ишқилиб пахта кеч кузга қолиб кетмасин-да!

Билмадим, гапим эриш туюлдими, ё бир баҳона бўлдими, раис кенг пешонасига кафтини босиб, бир нуқтага тикилиб қолди. Анчадан кейин баланд, тик қоматини ростлаб деди:

— Италиялик ёзувчи билан келганингизда ҳам худди шундай савол берганингиз ёдингиздами?

— ...

Бу гап хотирамдан фаромуш бўлганидан индамадим, ниҳоят узоқ ўтмиш кўз ўнгимда намоён бўлди.

Бу, 25 йил муқаддамги гап. СССРга сафар қилган Италиянинг тараққийпарвар адиби Алберто Моравиа Ўзбекистонга ҳам ташриф буюриб, «Москва» колхозида меҳмон бўлганди. Ана шу санъаткор Ҳамроқул аканинг феъли-атворини, меҳрибон, одамохунлигини ўзининг падари-бузрикворига ўхшатиб, ота-бола тутинган эди.

Раис уни ҳозиргидай серсавлат кабинетда эмас, эски, шинамгина уйда қабул қилган, ўзбекларга хос меҳмондорчиликдан сўнг пахта майдонини айлантириб, чала-чулпа, битмаган дала шийпонини кўрсатган эди. Ҳа, у вақтда на кошона уйлар, на қават-қават бинолар, на музей, клуб ва қироатхоналар, на кино-театрлар бор эди. Колхоз бир-икки юз гектар пахта экарди, холос! Ўшанда ҳам худди мана шу бугунгидай айни йиғим-терим пайтида, октябрь ойининг охирларида, йиллик план ниҳояти 15-20 процент бажарилганда келган эдик.

Зеро, Улуғ Ватан уруши эндагина тугаб, колхоз камқувват бўлиб қолган, ҳали ўзини ўнглаб олганча йўқ эди. Бу аввал адибни ачинтирган. «Қиш ичи ҳам пахта терасизлармиǃ» деб ҳаяжонланган эдим. Шунда раис: «ҳозирча нoилoжмиз, пахтанинг янги, тезпишар навлари етиштирилганча йўқ. Аммо шундай вақтлар келадики, колхозчининг чўмичи ҳам, қозони ҳам мой бўлади. Пахта техника ёрдамида терилади. Узоғи билан сентябрь ойининг охирларидаёқ ҳосилни саранжомлаб олиш мумкин бўлади» деган эди.

Қаранг, йиллар ўтиб, тақдир тақозоси билан Ҳиндистонга бораётганимда Алберто Моравиани фавқулодда Римда учратиб қолдим. У одати бўйича ҳассасини дўқиллатиб истиқболимга келди, «Айтмабмидим, тоғ-тоғ билан учрашмайди, аммо, одам-одам билан тўқнашади...» деди ва дабдурустдан сўради: «Қалай , отажонимга ўхшаш юмшоқ, беозор, камсуҳан раис эсон-омон юрибдими?»

— Раҳмат, отангиз пахтачиликда революция қилиб, омилкорлик билан иш қиладиган бўлиб қолди, — дедим. У «Йўғе, йўғе» деб ёқасини ушлади-да:

— Аҳди борнинг — бахти бор, ваъдасига вафо қилибди! — деди.

Халқимизда «Дили покнинг иши пок» деган нақл бор. Мана, миришкор бобо деҳқон меҳнатларининг самарасини ўз кўзларим билан кўриб, қулоқларим билан эшитиб ўтирибман...

Ҳамроқул аканинг дили ҳам пок, иши ҳам пок. У аҳдининг устидан чиқиб, пахтачиликни илмий асосга солиш ниятида ишни ўсимликлар экспериментал биологияси институтидан бошлабди. Ҳатто, колхозда Пардабой Абдурасулов бошлиқ махсус уруғчилик бригадаси тузиб-ди. «Тошкент-1», «Тошкент-2», «Тошкент-3» деган уруғлик навларини етиштиришга ҳисса қўшиб, мана энди уннг донги Совет Иттифоқидагина эмас, Америкага ҳам тарқалибди.

— Бу йилги иш самарасини кўрсатди, — деди ота. — Энди келгуси йил ҳақида ўйлаш керак. Биз авваллари ҳар гектар ерга 200-300 килограмм чигит ташлардик. Ўйлаб турсам нотўғри экан. Тажриба кўрсатдики, бир гектар ерга кўпи билан 30-35 килограммдан ортиқ чигит қадамаслик керак. Афсус, бунга ҳамма ерда ҳам риоя қилишмайди. Уруғ кам тушди, деб қўрқишади. Ҳолбуки, биз ўтказган тажриба меҳнатни 50 фоиз енгиллаштиради ва пахтанинг таннархини арзонлаштиради. Яна яхши томони шундаки, чигитни олдинроқ, — апрелнинг бошларида экиб, пахтани эртароқ йиғиб-териб олиш мумкин.

Суҳбат ниҳоясига етганда, ота қизиқ гап айтди:

— Ўйлаб кўрсам, пахтакорнинг энди кўзи очилди. Авваллари ғўр эканмиз, уста кўрмаган шогирддай бўлар-бўлмас муқомга йўрғалайверар эканмиз!..

Шу йўсин пахтазор оралаб кетдик. Туркистон чизма тоғлари бўсағасидаги карталарда меҳнат қўшиғи баралла янграяпти. Биз бу ерда пахталарнинг чаноқларидан тошиб,катта баракадан дарак бериб турганини кўрдик.

Чиндан ҳам ота айтгандек, пахтачилик илмий асосга қўйилгандан бери колхозчиларнинг азму қарори жуда ҳам бошқача бўлиб қолди. Одамлар ҳам ўзгарган, меҳнатга муносабат ҳам яхшиланган. Ҳамма далада бири — бош, иккинчиси — қош.

Ниҳоят хаёлимни раиснинг бир гапи қитиқлади:

— Бу йилги иш самарасини кўрсатди. Энди келгуси масъулиятли юбилей йилига тайёргарлик кўрмоқ керак, бу ўринда биз, лозим бўлган колхоз билан беллашишга тайёрмиз!..

Бу ҳиммати баланд отанинг барча пахтакор колхозчиларни москваликлар билан тенглашишига қилган ундови эди.

Мумтоз МУҲАМЕДОВ,
Жиззах.

ФИЗИОЛОГИЯ ПРОБЛЕМАЛАРИ— КУН ТАРТИБИДА

22 октябрь куни Н. А. Семашко номидаги Тошкент курортология ва физиотерапия институтида Ўзбекистон физиологларининг конференцияси очилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва Соғлиқни сақлаш министрлигининг илмий медицина кенгаши, Ўзбекистон физиологлар жамияти чақирган бу учрашувда республика олимлари билан бирга уларнинг Москва, Ленинград, Фрунзе, Олмаота, Ашхобод, Ростов-Дондан ва мамлакатнинг бошқа илмий марказларидан келган касбдошлари қатнашмоқдалар.

Икки кунга мўлжалланган программага мувофиқ, қон айланиш, овқат ҳазм бўлиш, сув-туз алмашинуви, марказий нерв системаси ва ҳароратнинг тартибга солинишш проблемалари муҳокама қилинади. (ЎзТАГ).

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

Республика областларида шоли тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 октябрга бўлган
МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар; иккинчи стун—ўрилган шоли (планга нисбатан процент ҳисобида); учинчи стун—топширилган шоли (топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

АНДИЖОН	100,0	100,1
НАМАНГАН	100,0	82,1
Фарғона	99,7	69,7
Самарқанд	98,2*)	103,3
Хоразм	98,2	100,0
Сурхондарё	94,7	99,0
Тошкент	92,1	90,9
Сирдарё	80,2	65,4
ҚҚ АССР	71,6	71,7
Республика бўйича:	82,4	81,4

*) — Маълумот аниқланган.

ОЛИМЛАР УЧРАШУВИ

Табиий бирикмалар химиясига бағишланган, Совет — Ҳиндистон симпозиуми 22 октябрь куни Тошкентда ўз ишини бошлади. Бу — иккала мамлакат олимларининг учинчи анъанавий учрашувидир.

Тошкент комитетининг раиси академик Ю. А. Овчинников симпозиумни очиб, шуни таъкидладики, ҳозирги табиийётнинг энг муҳим соҳаларидан бирида Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон олимларининг ҳамкорлиги тобора мустаҳкам ва самарали бўлиб бормоқда.

— Сиз билан биз, — Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон раҳбарлари ўртасидаги дўстона учрашув, мамлакатларимизни янада яқинлаштиришда, бутун дунёда тинчликни таъминлашда янги босқични бошлаб бериши шубҳасиз бўлган учрашув арафасида тўпландик, — деди Ю. А. Овчинников. У табиий бирикмаларни ўрганишга доир ишларнинг йўналишини тавсифлаб берди, иккала мамлакат олимлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган алоқаларнинг аҳамиятини таъкидлади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мажлислар залида ўтказилган дастлабки ялпи мажлисларда академик О. С. Содиқов ва Лакнаудаги дори-дармон марказий илмий-тадқиқот институтининг директори доктор М. Л. Дхар обзор лекция ўқидилар.

Секцияларнинг мажлисларида бир неча ахборот берилди. Симпозиум тўрт кун давом этади.

(ЎзТАГ).

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

Планетамиз ХАБАРЛАРИ

ГДР. Мамлакат энергетикасида қўнғир кўмир муҳим роль ўйнайди. Республика бундай кўмир ишлаб чиқаришда жаҳонда биринчи ўринда туради. Унинг саноат запаси 25 миллиард тонна деб тахмин қилиняпти. Суратда: Галле округидаги Гейзельтале қўнғир кўмир шахтаси кўриниши.

АДН—ТАСС фотоси.

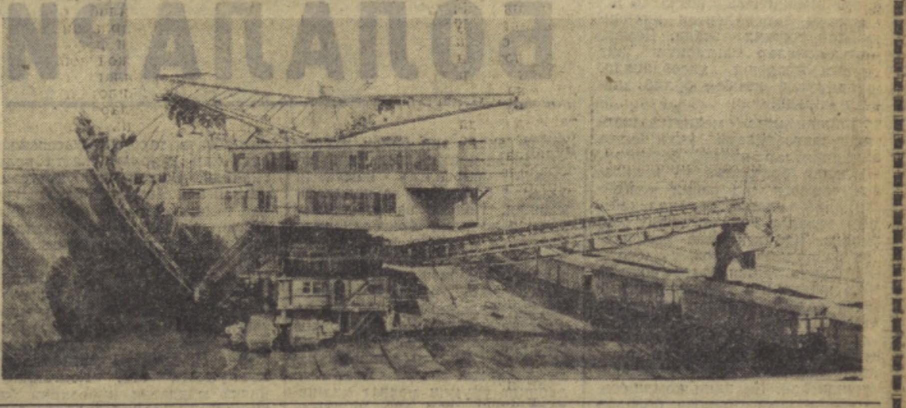

МИСР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОҲИРА, 22 октябрь. (ТАСС). БМТ Хавфсизлик Кенгаши бугун Яқин Шарқ хусусида резолюция қабул қилганлиги муносабати билан Миср Президенти Анвар Садат баёнот берди.

Президент Хавфсизлик Кенгаши қабул қилган резолюцияни зўр эътибор билан ўрганиб чиқди, дейилади баёнотда. Бу резолюция, деди олий даражада интенсив алоқалар бўлганлиги натижасида, ҳозирги халқаро шароитда алоҳида масъулиятни ҳисобга олган ҳолда Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари томонидан ишлаб чиқилди.

А. Садат баёнотида Хавфсизлик Кенгаши мазкур резолюция лойиҳасини унинг ақалли бирон аъзоси ҳам эътироз билдирмаган ҳолда қабул қилганлиги таъкидланади.

А. Садат бутун масалани қараб чиқиш чоғида унинг Миср халқ мажлисидаги нутқида илгари сурилган тинчлик плани, Совет Иттифоқи раҳбарлари билан олиб борилган музокаралар ва алоқалар, шунингдек урушга бевосита алоқадор бўлган бир қанча араб мамлакатлари билан алоқалар ҳисобга олинганлигини уқтириб ўтди.

Президент А. Садат умуман Яқин Шарқдаги кризис характери ўзгаришига олиб келган туб вазият жанг майдонида ўзининг мардлигини намойиш қилган, қурбон бўлишга қодир ва тайёр эканлигини намойиш қилган араб қуролли кучларининг шонли ҳаракатлари туфайли кучайди ва мустаҳкамланди, деб ҳисоблайди.

Мана шу туфайли бу кризис боши берк кўчадан чиқди, деди А. Садат, аҳвол ўзгарди ва Яқин Шарқдаги бутун сиёсий вазият ўзгарди, Исроил 25 йил давомида ўтказиб келган зўравонликдан иборат телбаларча ва манманлик сиёсатига абадий барҳам берилди. Шу муносабат билан қуролли кучлар олий бош қўмондони сифатида Миср Президенти шу моментдан бошлаб Хавфсизлик Кенгаши резолюциясида кўрсатилганидек, ўт очиш тўғрисидаги шартни бажаришга киришиш тўғрисида буйруқ берди.

Президент А. Садат шу қарорни қабул қилиб, миллий ва Миср курашининг шу ҳал қилувчи даврида араб миллатининг сабот-матонати ҳамда араб халқларининг чуқур онглилиги асосий ва биринчи даражали омил бўлди, деб айтди.

ИСРОИЛНИНГ ҚАРОРИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 октябрь. (ТАСС). Тель-Авивдан хабар беришларича, Исроил ҳукуматининг вакили берган баёнотда Исроил ҳукумати Миср Хавфсизлик Кенгашининг ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюциясига мувофиқ уруш ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисида қуролли кучларга буйруқ берганлиги ҳақида хабардор қилинганлигини айтди. Исроил ҳукумати Исроил қўшинларига бугун кечқурун Исроил вақти билан соат 18 дан 52 минут ўтганда (Москва вақти билан 19 дан 52 минут ўтганда) уруш ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисида буйруқ берди.

БМТ Бош Ассамблеясида

НЬЮ-ЙОРК, 23 октябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеяси «Гвинея—Бисаунинг баъзи районларини Португалия қуролли кучлари ғайри-қонуний равишда босиб олганлиги ва Португалиянинг республика аҳолисига қарши қилаётган агрессив ҳаракатлари», деган моддани XXVIII сессия кун тартибига киритиш тўғрисида катта кўпчилик овоз билан қарор қабул қилди.

БМТга аъзо бўлган 58 мамлакатнинг ташаббуси билан Бош Комитет қабул қилган тегишли тавсиянома шошилинч ва муҳим масала сифатида шу моддани Бош Ассамблеяда муҳокама қилиш учун унинг кун тартибига киритилишига сабаб бўлди.

БМТ Бош Ассамблеяси бу қарорни шу йил 24 сентябрда ўзини мустақил, деб эълон қилган Африкадаги янги Гвинея — Бисау Республикасининг халқаро миқёсда обрў-эътибори кўчайган бир вазиятда қабул қилди. Янги давлатни 70 дан кўпроқ мамлакат таниганлигини билдирди.

ҚОҲИРА РАДИОСИНИНГ ХАБАРИ

ҚОҲИРА, 22 октябрь. (ТАСС). Миср Президенти Анвар Садат Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқ тўғрисидаги резолюциясини эътибор билан ўрганиб чиқди, деб хабар беради Қоҳира радиоси. А. Садат шу резолюцияга мувофиқ ўт очишни тўхтатиш тўғрисида Миср армиясига буйруқ берди.

ҲИНДИСТОН ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИ РЕЗОЛЮЦИЯСИНИ МАЪҚУЛЛАДИ

ДЕҲЛИ, 23 октябрь. (ТАСС). Ҳиндистон ҳукумати расмий вакилининг баёнотида бундай дейилади: Ҳиндистон БМТ Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқ тўғрисидаги резолюциясини табриклайди ва бу ҳужжат шу районда можарони узил-кесил бартараф этишга ҳамда мустаҳкам ва узоқ тинчликка эришишга имкон беради, деб ишонч билдиради.

Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқ хусусидаги қарорини табриклади. Ҳиндистон араб халқларининг адолатли ишини қўллаб-қувватлаган эди ва қўллаб-қувватлайди ҳамда Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик тезроқ тикланишини истайди.

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО ИТТИФОҚ КЕНГАШИДА

ЖЕНЕВА, 22 октябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда парламентлараро иттифоқнинг кенгайтирилган мажлиси бошланди. Унинг ишида 55 мамлакат парламентларининг аъзолари, шу жумладан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Е. С. Насриддинова бошчилигидаги СССР парламент группасининг делегацияси, шунингдек бир қанча халқаро ва ҳукуматлараро ташкилотларнинг вакиллари қатнашмоқдалар.

Сессия кун тартибида Чилидаги аҳвол тўғрисида, Яқин Шарқдаги вазият ҳақида, парламентлараро иттифоқнинг Европада ҳамкорлик ва хавфсизлик соҳасида бундан буёнги фаолияти тўғрисида деган масалалар, Жануби-шарқий Осиёдаги тинчлик проблемалари бор. Парламентлараро иттифоқ кенгашининг раиси ва ижроия комитетининг уч аъзоси сайланади.

Кенгашнинг сессияси 26 октябргача давом этади.

ИРОҚ ҲУКУМАТИНИНГ ТАДБИРИ

БАҒДОД, 22 октябрь. (ТАСС). Бағдод радиосининг хабар беришича, Ироқ ҳукумати Ироқ территориясида ишлаб турган «Басра петролеум компани» нефть компаниясi мулкидаги Голландия ҳукуматининг улушини национализация қилиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Бу қарор, деб таъкидлайди Бағдод радиоси, Голландия ҳукуматининг арабларнинг озодлик курашига нисбатан тутган душманлик позицияси, шунингдек унинг Исроилнинг агрессив сиёсатини қўллаб-қувватлаганлиги сабабли қабул қилинди.

РЕПРЕССИЯЛАР ДАРҲОЛ ТЎХТАТИЛСИН

БУЭНОС-АЙРЕС. Чили қаршилик ҳаракатига кўмаклашувчи координацион комиссия Чили ватанпарварларини отиб ўлдириш, геноцид ва қийнаш дарҳол тўхтатилишини талаб қилди. Бу комиссия составига Аргентинадаги сиёсий, жамоат, касаба союз, студентлар ташкилотлари ва маданий ташкилотлар киради. Комиссия мамлакатда фашист режими ўрнатилганлиги натижасида оғир кунларни бошдан кечираётган Чили халқини тўла қўллаб-қувватлашини билдирди.

ЛОНДОН. Ньюкасл шаҳрида касаба союзлари, ўқитувчилар ва студентлар вакилларининг иштирокида ўтказилган оммавий митингда профессор Р. Франкенберг бошчилигида «Чили халқи билан бирдамлик комитети» тузилди. Комитет 27 октябрдан бошлаб миллий талабномага имзо тўплай бошлайди. Бу талабнома Англия ҳукуматидан Чили ҳарбий хунтаси билан дипломатия муносабатларини узишни ҳамда ҳар қандай иқтисодий алоқалар тўхтатилишини талаб қилади.

РИМ. Римдаги «Адриано» кинотеатрида бўлиб ўтган кўп кишилик йиғилиш қатнашчилари Италия демократлари ва антифашистларининг Чили халқи билан бирдамлигини изҳор қилдилар. «Италия меҳнаткашлари ва маданият арбоблари курашаётган чили халқи билан бирга» деган шиор ёзилган транспарант С. Альенде ва Л. Корвалан портретлари билан бирга минбарга осиб қўйилди. С. Альендега бағишланган «Ўртоқ президент» деган ҳужжатли фильм намойиш қилинди.

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Тинчликсевар кучларнинг Москвада бўладиган жаҳон конгрессига тайёргарлик кўрувчи Ғарбий Берлин ташаббускор группаси Чилида ҳарбий хунтанинг жиноятларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирди ҳамда Ғарбий Берлин гражданларини чили халқининг демократик эркинликлар ва озодлик учун кураши билан бирдамликка даъват этди. Группа составига шаҳар аҳолиси турли табақаларининг вакиллари киради.

(ТАСС, 22 октябрь).

ХАЛҚАРО ЯРМАРКА ЁПИЛДИ

БАҒДОД, 23 октябрь. (ТАСС). Бу ерда 10-Халқаро Бағдод ярмаркаси ёпилди. Ярмаркада 40 дан ошиқ давлат, шу жумладан Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар қатнашди.

Энг янги саноат машина-ускуналари, станоклар, автомобиллар, йўл-қурилиш техникасини, шунингдек кенг истеъмол молларини кўп ва мазмунли кўрсатганлиги учун СССР павильони ярмарканинг олтин медалига сазовор бўлди.

ГФР КОРХОНАЛАРИДАГИ ҲАЛОКАТЛАР

БОНН, 22 октябрь. (ТАСС). 1972 йилда Германия Федератив Республикаси саноат корхоналарида рўй берган фалокат ва бахтсиз воқеалар натижасида 2706 ишчи ҳалок бўлди. Бу расмий маълумотлар Боннда эълон қилинди.

1972 йилда ГФР заводлари ва фабрикаларида ҳаммаси бўлиб 2 миллионга яқин ҳалокат ва бахтсиз ҳодиса қайд қилинган. Ишчилар ана шу фалокат ва бахтсиз ҳодисаларнинг қурбони бўлишган.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Шифокор бурчи

Меҳнат кишига ҳузур, чексиз қувонч ва роҳат бағишлайди. Азамат пахтакорларимиз **меҳнатини тўғри ташкил этишда** ҳам хикмат кўп. Айниқса, теримчилар меҳнатини аниқ уюштиришга жиддий эътибор бериш керак. Шундай қилинганда теримчилар тез чарчаб қолишмайди, аксинча, меҳнат унумдорлиги кўтарилиб, иш сифати ортади.

Теримчининг кийими мавсумга мос бўлиши лозим. Иссиқ кезларда ҳаво ўтказувчан кийимларни (аёллар учун махсус шимлар) кийиш фойдали. Албатта, бош кийимда пахта териш керак. Пойафзал ҳам мавсумбоп бўлиши лозим.

Баъзан вақтдан ютиш мақсадида теримчиларни олисроқ майдонларга олиб бориб қўйиш учун машиналар ажратилади. Борди-ю, автобуслар бўлмаса, одамларни ташувчи машиналар шу мақсадга мослаштирилиши, шофёрлар эса қоидаларга қатъий риоя қилишлари талаб этилади.

Теримчилар меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим омилларидан бири тўғри **овқатланиш** ҳисобланади. Пахтакорлар учун тайёрланадиган иссиқ овқатлар ҳар хил, шунингдек, сабзавот ва кўкатларга мўл бўлиши лозим. Чунки оқсил, ёғ, витамин ва маъдан тузлар организмга беҳад қувват бағишлайди, уни мустаҳкамлайди. Овқатланиш режимига қатъий риоя қилиш керак.

Ошхоналарда санитария-гигиена қоидаларига қатъий амал қилиниши, ошпазлар эса медицина кўригидан ўтишлари зарур. Озиқ-овқат маҳсулотлари озода ва ҳавоси яхши тозаланган хоналарда сақланиши керак. Айниқса, нон ва бошқа маҳсулотларни ташиш, тушириш чоғида уларнинг ифлосланишига йўл қўймаслик лозим.

Шунга алоҳида эътибор бериш керакки, баъзи кишилар жамоат овқатланишидан ташқари магазинлардан турли маҳсулотлар сотиб олиб, уни пала-партиш истеъмол қилаверадилар. Баъзан бундай нотўғри овқатланиш ошқозон-ичакнинг бузилишига олиб бориши ҳам мумкин.

Маълумки, кузнинг иссиқ шароити, бунинг устига жисмоний ҳаракат **ичимлик сувга** бўлган талабни ошириб юборади. Бундай кезларда ариқлардан сув ичишга йўл қўймаслик, аксинча, бригада бошлиқлари етарли миқдорда ичимлик сув (кунига камида уч литрдан) билан таъминлаш тўғрисида қайғуришлари керак. Қайнатилиб, сўнг совутилган сув, кучқувват ва мадор бағишлайди.

Саҳарда тўйиб ва қониб ичилган чой кишини анча вақтгача чанқатмайди. Тушки ва кечки иссиқ овқатдан кейин, албатта, чой ичиш керак. Хирмонларда фляга ёки термосларда қайнатилган сув ёки чой бўлишини таъминлашни хўжалик раҳбарлари унутмасликлари лозим. Қишлоқ магазинлари биринчи навбатда савдога маъдан сув, лимонадларни чиқаришлари керак.

Пахта йиғим-терими кезларида меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини яхшилашда **шахсий гигиенага** қатъий риоя қилиш катта аҳамиятга эга. Ариқ ва ҳовузлар суви билан ювинишга йўл қўймаслик керак. Акс ҳолда турли касалликларни келтириб чиқариши мумкин. Шунинг учун ҳам дала шийпонларида махсус ювиниш жойлари ажратиш ва тоза сув билан ювинишни ташкил этиш лозим.

Теримчилар қўлларининг ёрилиб, яра-чақа бўлишининг олдини олишга эътибор беришлари зарур. Шилинган жойларга «кўк» дори ёки йод суртилиб, БФ-2 елими билан ёпиштириб қўйилса, тезда битиб кетади. Бунинг учун ҳар бир дала шийпони ва хирмонда дори-дармон сақланадиган бурчакларни ташкил этиш лозим.

Пахтакорларга **медицина хизмати кўрсатиш** биринчи галдаги вазифадир. Бу олижаноб ишга махсус пахта йиғим-теримида хизмат қилувчи медицина ходимлари, қишлоқлардаги даволаш-профилактика муассасалари даъват этилган. Айни чоғда бригадаларда икки-уч кишидан иборат санитария постлари ташкил этиш керак. Бу ерда ҳар хил дори-дармонлар ва яра-чақаларни боғлаш учун материаллар етарлича бўлиши лозим.

Санитария пости ходимларидан тўсатдан бетоб бўлиб қолганларга (офтоб уриш, овқатдан заҳарланиш, жароҳатланиш сингари) биринчи медицина ёрдами кўрсатишлари, теримчи ва механизаторларни тез-тез кўрикдан ўтказиб туришлари, уй-жойлар, ётоқхоналар ва дала шийпонларининг санитария ҳолатларини кузатиб боришлари, деворий газеталар чиқаришлари, оммабоп санитария-оқартув адабиётлари билан таъминлашлари қатъий талаб этилади. Дала меҳнаткашларининг сиҳат-саломатлигига кўз-қулоқ бўлиб туриш медицина ходимларининг шарафли бурчидир.

П. ЧИЧЕНИН,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биохимия институти коллективи халқ хўжалигининг турли тармоқларига оид муҳим тадқиқот ишлари олиб бормоқда. Суратда: институт лабораторияларидан бирида илмий ходим Т. Ғуломова билан Т. Винокурова илмий таҳлил пайтида.

М. Нуриддинов фотоси.

Ўзбекистон Ахборот

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ЭЪЗОЗ

Касалнинг аҳволи оғир. У зўрға нафас олар, оғриқнинг зўридан қора терга тушиб кетган.

— Тездан операцияга тайёрланинг, — деди Тўра Мўминов.

Операция бошланди. Инсон учун, унинг бебаҳо бойлиги ҳаёт учун кураш бошланди. Тўранинг илдам қўллари гоҳ скальпелни, гоҳ жарроҳ қайчисини чаққон ва тез ишлатади.

— Энди, чокларини тикаверсангиз ҳам бўлади!

Шундай қилиб, яна бир инсон ҳаёти сақлаб қолинди.

Йигирма йилдирки, Тўра Мўминов Чироқчи район марказидаги касалхонада бош хирург бўлиб ишлаб келяпти.

«Ҳаёт бекорга ўтмаяпти? — ўйларди у.— Мингга яқин операция ўтказдим. Мингта ҳаёт, мингта инсонни сақлаб қолибман...» Унинг қўлида шифо топган беморлар кўча-куйда учратиб қолишса: «Барака топ, ўғлим!» Айланай, дўхтир боламдан!» деб уни олқишлашади. Эл-юрт ҳурмат, эъзозидан ортиқ бахт бўлмаса керак.

Ш. НУРМАТОВ.

ИШЧИ КАСБИ МАКТАБИ

Шаҳримиздаги 19-ҳунар техника билим юрти ташкил топганидан буён халқ хўжалиги учун етти мингга яқин етук ва малакали ишчи кадрларни тайёрлаб чиқарди. Ҳозир мазкур ўқув даргоҳида 630 йигит-қиз таълим-тарбия олаётир.

Ўқув даргоҳида ёш авлоднинг билим олиши, малакали техник кадр бўлиб етишиши учун барча имкониятлар яратиб берилган. Йигит ва қизлар, асосан, токарлик, ремонтчи, фрезеровшик, электргаз пайвандчи, дурадгор, ошпазлик касблари бўйича ҳунар ўрганадилар. Бу ердаги яхши ускуналанган ва етарли жиҳозланган бешта устахона ёшлар хизматида. «Чирчиксельмаш», «Ташсельмаш» заводлари мактаб ўқувчиларининг ишлаб чиқариш практикаси учун база ҳисобланади. Билим юртини битирганлар, асосан, мазкур корхоналарга ишга йўлланма оладилар. Ўқувчиларга пухта билим беришда Э. Ҳолмирзаев, А. Иванов, Е. Ляшук, А. Андроникидис каби мастерлар алоҳида ибрат кўрсатишяпти.

Т. УРУНОВ,
Чирчиқ шаҳри.

* * *

Редакциямизга оқиб келаётган мактублар ранг-баранг мавзуларга бағишланган. Хат-хабарларни ҳаётимиз кўзгуси деб айтиш мумкин. А. Урунов, О. Ҳасанов (Тошкент), Н. Насруллаев, Ҳ. Давлатов (Сирдарё), Т. Раҳимшайхов, (Фрунзе). Б. Қурбонов (Тўрткўл), П. Митин (Одесса), Э. Мавлонов (Наманган), К. Азимов, И. Эргашев (Фарғона), О. Рузметов (Хоразм) ва бошқа газетхонларнинг хатлари республикамиз ва мамлакатимиз ҳаётида юз берган янгиликлар ҳақида ҳикоя қилади.

КИЧКИНТОЙЛАР ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК—БУТУН ЖАМОАТЧИЛИК ИШИ

ҚУЁШ БОЛАЛАРИ

Самарқанд районида ўрта, саккиз йиллик ва бошланғич мактаблар кўп. Ҳар ўқув йилида ўнинчи синфни битирган ўғил-қизлар ўрнини тўлдириш учун қарийб бир ярим баравардан зиёд бола биринчи синфга тортилади. Буларнинг аксариятини жойлардаги боғча ва яслиларда тарбияланган кичкинтойлар ташкил этади. Демак, боғча-яслилар мактабнинг энг муҳим йўлдоши ҳисобланади, тўлдирувчи манбаи бўлиб хизмат қилади.

Районимизда меҳнаткашларнинг фарзандлари учун барча имкониятлар яратиб берилган. Болалар боғчалари ва яслилари тармоғи йил сайин кенгайтирилиб, уларда тарбияланаётган болалар сони кўпайиб бормоқда. Кейинги икки йил ичида районлаги колхоз, совхозлар ва бошқа ташкилотлар қошида бир қанча янги типовой мактабгача тарбия болалар муассасалари биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. «Москва», «Победа» колхозларида правленияларнинг эски бинолари, шунингдек, Калинин номли совхознинг эски биноси болалар боғчасига берилди. Шулар ҳисобига болалар муассасалари анча кўпайди.

Ҳозир район бўйича 41 та мактабгача болалар муассасаси бор. Уларда 3141 бола тарбияланмоқда. Фақат район маориф бўлими қарамоғида 18 та доимий болалар боғчаси ишлаб турибди. Уларга 1446 бола жалб этилган. Тайлоқ, Боғизоғон, Раванак, Оқмачит каби йирик ва аҳоли кўп яшайдиган посёлкаларнинг ҳар бирида икки-учтадан болалар боғча ва яслилари бор.

Район колхозларида 795 ўринли ўн учта, совхозларда эса 800 ўринли ўнта болалар боғчаси ишлаб турибди. «Ленин байроғи», «Победа», «Москва», Энгельс номли колхозларда юксак дид билан жиҳозланган ва доимий медицина назорати ўрнатилган намунали болалар боғчалари ва яслилари мавжуд. Колхоз ва совхозларнинг далачилик бригадаларида мавсумий болалар боғча ва яслилари ташкил этилган. Йирик давлат хўжалиги ҳисобланган «Боғизоғон» совхозида бешта доимий болалар боғчаси ва ясли ишлайди. Уларга совхоз ишчиларининг 450 боласи жалб қилинган. Бундан ташқари дала ишларида қатнашаётган аёлларнинг унумли меҳнат қилишлари учун ҳар бир бўлимда алоҳида мавсумий болалар боғча ва яслилари очилган.

«Ленин байроғи» колхози правленияси яқинда болалар учун янги типовой бино қуриб берди. Пишиқ ғиштдан тикланган бу бино ҳамма қулайликларга эга. Хоналари озода ва саранжом-саришта. Турли инвентарлар ва ўйинчоқлар билан таъминланган. Боғча мудираси Д. Жабборова ва бош тарбиячи С. Наимовалар ўз вазифаларини ҳавас билан адо этишади. Энгельс номли колхознинг марказий болалар боғчаси ҳам яхши бинога жойлашган. Мудира М. Муродқулова ва тарбиячи Г. Козимова тарбиявий ишларни планли ва системали олиб борадилар.

Хамма соҳада бўлгани каби мактабгача тарбия муассасаларида ҳам кадрлар катта роль ўйнайди. Болаларни, хусусан, мактабгача ёшдаги болаларни ҳар томонлама етук қилиб мактабга узатиш кўп жиҳатдан тарбиячига, унинг маҳорати ва ишбилармонлигига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам биз бу соҳага жиддий эътибор беряпмиз. Колхоз ва совхозлардаги мактабгача тарбия муассасаларида ишлаётган 229 ходимнинг 133 таси олий ва ўрта махсус маълумотга эга. Қолганлари қисқа муддатли курсларни битиришган. Уларни болалар тарбияси бўйича тажриба орттирган, ишбилармон ходимлар дейиш мумкин.

Болаларнинг мактабгача жамоат тарбиясини яхшилаш мақсадида бошқа бир қанча муҳим тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда. Чунончи, район халқ маорифи бўлими қошида методик кабинет очилган. Методист Ш. Визирева раҳбарлигида намунали боғча-яслилар, энг яхши тарбиячилар тажрибаси оммалаштириб борилади.

Шу билан бирга ишимизда камчиликлар ҳам бор. Районда болалар боғчалари ва яслилари учун бинолар қуриш кўнгилдагидек бормаётир. Болаларни мактабгача тарбия муассасаларига тортиш юзасидан белгиланган планлар ҳам тўла бажарилмаётир. Бу масалага айрим колхоз раҳбарлари яхши эътибор бермай келмоқдалар. «Ўзбекистон», Улуғбек номли колхозларининг раислари Ш. Неъматов ва М. Муҳаммадиева ўртоқлар шулар жумласидандир. Мазкур ҳар икки хўжаликда янги боғча ва ясли биноси қурилиши суст боряпти. Мавжуд болалар боғча ва яслилари яроқсиз, ноқулай биноларга жойлаштирилган. Бунинг устига болалар группаларга ажратилмаган. Улуғбек номли колхоз правленияси боғча мудиралари қилиб тўрт синф маълумоти бўлган Х. Хўжаева ва С. Ҳантоваларни тайинлаган. «Комсомол», Киров номли колхозларда эса доимий болалар боғчалари йўқ. Ҳолбуки, экономика жиҳатидан ҳар икки колхоз бақувват, бўлинмас фонд ва бошқа фондларида маблағлар етарли.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Правда Востока» ва «Совет Ўзбекистони» республика газеталарининг республика болаларнинг мактабгача жамоат тарбияси масалаларига доир бош мақолалари тўғрисида»ги қарорида конкрет вазифалар таъкидлаб ўтилган. Унда Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг шу масала ҳақидаги 1970 йил 2 октябрь қарорини тўла-тўкис бажариш, бунинг учун бутун куч-ғайратни ва моддий ресурсларни сафарбар этиш айтилган. Биз келажагимиз — қуёш болаларини етук, соғлом қилиб тарбиялашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйиб, халқ маорифи органлари ходимлари ва мактаб директорларининг диққат-эътиборини ана шу соҳага қаратмоқдамиз.

Н. КАРИМОВ,
Самарқанд район халқ маорифи бўлимининг мудири.

СПОРТ

ТОШКЕНТДА ХОККЕЙ БОШЛАНДИ

Марказий «Юбилей» спорт саройи яна гавжумлашиб қолди. Кеча бу ерда хоккей мухлисларининг илк марта олқишлари янгради. Янги мавсумдан бошлаб «Бинокор» деб юритилаётган Урта Осиёнинг ягона командаси мамлакат XXVIII чемпионати бўйича дастлабки учрашувни ўтказди.

«Хоккейни эркаклар ўйнайди»... дейилади ишқибозларга таниш қўшиқда. Дарҳақиқат, конькида учиш завқини сурмаган киши хоккей ўйинини тасаввур этиши қийин. Муз устида шайба суриш шундай тезкор, чаққонлик билан, жисмоний куч сарфланган ҳолда бажариладики, беихтиёр ҳаяжонланасан.

Бинокорчилар ўзларининг учинчи мавсумларига тайёргарликни жуда эрта, июль ойининг ўрталарида Москва атрофида бошлашди. Аввалига умумжисмоний тайёргарликларга зўр берилди. Август ойининг охирларига келиб, уларнинг ҳаракати муз устига кўчди. Йигитлар ҳужумда учовлон, баъзида беш киши бўлиб ўртоқлик учрашувлари ўтказиб, синалдилар. Командамиз Марказий армия клубининг ёшлари билан, «Крилья Советов», Электросталнинг «Кристалл», Череповецнинг «Металлург» Калинин шаҳрининг армиячилари билан ўзаро куч синашувларда ўз ютуқ-камчиликларини ҳар томонлама ойдинлаштириб олди.

«Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти — шуҳратли республикамиз қурувчи-ишчиларининг вакиллари бўлиб қолган бинокорчилар бу йил барча ҳаракатларини ягона йўлланма—биринчи лига юзини кўришга қаратишган. «А» классининг иккинчи лига Шарқий зонасига кирувчи 13 коллектив ўртасида пешқадам бўлиб қолиш бирдан-бир режа бўлиб турибди. Жами 48 учрашув даврида «Бинокор» хоккейчилари устози Геннадий Андрияновнинг таъкидлашича, «Звезда» (Свердловск) ҳамда «Спутник» (Нижний Тагиль) коллективлари чемпион бўлиш борасида асосий рақиблик қиладиган кўринади.

Мавсумга шайланиш ойлари команданинг уюшқоқлик билан ўйнаши, ҳужумда ҳам, ҳимояда ҳам ҳамжиҳатлик кўрсата билиши ҳисобга олинди. Утган йили деярли маҳорат кўрсата билмаган Б. Куренной, К. Юфа, А. Стеблин, А. Слухов сингарилардан воз кечилишининг боиси ҳам шунда. Бу ўйинчиларнинг ўрни янги кучлар ҳисобига тўлдирилган бўлса, ўтган мавсумда дуруст ҳаракат қилган В. Карнаухов Рязань командасига ўтди. А. Зарубин тренерлик фаолиятини бошлади. Ҳимоячи В. Григорьев эса, энди бош тренерга ёрдамчилик қилади.

Мухлислар бу йил ҳужумда кучли янги «учлик»ларнинг ҳамкорлигини кўришлари мумкин. Тошкентликларга таниш Юрий Фомин «Сибирь» командасидан «Бинокор»га келган Алексей Гутов, Юрий Самохвалов билан «тил топишгани» машқлардаёқ кўзга ташланди. Командага янги қабул қилинганлардан ҳам ана шундай ҳужумчилар танланди. Жумладан, Б. Новиков — В. Комраков — В. Горбуновлар ўртоқлик учрашувларида чаққонлик ва эпчиллик фазилатларини намойиш қилиш билан эътибор қозондилар. Бултурги ҳужумчилар Пашнин, Власкин ва Титаренколар ҳам дарвозаларни нишонга олишга шай бўлиб туришибди. Ҳимоя чизиғига В. Орчаков — Ю. Никифировский, В. Каменов — В. Прокофьев ҳамда Б. Бизяев — В. Ларюковлар танланган. Шунингдек, мухлисларни қувонтираётгани Тошкент хоккей мактабининг талабаси Р. Камолиддиновнинг асосий составга қабул қилиниши бўляпти.

Бинокорчилар дастлабки очколарни жамғариб олишлари учун мавсум бошидан имкониятни бой бермасликлари мумкин. Улар беш учрашувни ўз майдонларида ўтказиш билан ғалаба нашидасини суришса, ишқибозларни мамнун этадилар. Бугун командамиз «Титан» (Березники) коллективи билан такрорий учрашув ўтказадилар. 28-29 октябрда Нижний Тагилнинг «Спутник» командасини қабул қилишади. Ноябрда уч учрашувда: «Строитель» (Қарағанда), «Шахтёр» (Прокопьевск), ҳамда «Мотор» (Барнаул) коллективлари билан ўзаро куч синашадилар.

Одатда хоккей кузда бошланиб, кўкламда тугайди. Баҳорни юқори лигага кўтарилиш билан қаршилашларида бинокорчиларга омад тилаймиз.

Ҳ. НОСИРОВ.

Суратда: бинокорчилар машқ ўтказишаётган пайт.

В. Иванов фотоси.

ЯНГИЛИКНИ ШАРҲЛАЙМИЗ

САВДО АВТОМАТЛАР ЗИММАСИДА

Савдонинг илғор усулларига сўнгги вақтларда кенг амал қилинадиган бўлиб қолди. Аҳолига хизмат кўрсатишнинг бу соҳасида сотувчисиз магазинлар, дўконлар ва «ақлли машиналар» яхши натижалар беряпти. Тошкент савдо тармоқларида мамлакатимизнинг Москва, Ленинград, Киев каби йирик шаҳарларидаги илғор тажрибалардан самарали фойдаланилмоқда.

Келгуси йилдан бошлаб «Ташлимводторг» тресги «Ташавтоматторг» деб юритила бошлайди. Бунинг сабаби нима? Аҳолига савдо хизматини кенгайтириш, яна ҳам яхшилашдан иборат. Шаҳарнинг турли жойларида кўпдан-кўп маиший хизмат кўрсатувчи автоматлар ишлаб турибди. Улар газ сувлар, пиво, квас, мева шарбати кабилар билан савдо қилади. Бундай автоматларнинг сони ҳозир 1150 тага етди. Улар яна ҳам кўпайтирилади.

Шунинг учун ҳам «Ташавтоматторг» тресги ташкил қилинмоқда. Янги йилдан бошлаб мороженоеларни ҳам сотувчисиз автоматлар ердамида харид қилишингиз учун имкониятлар яратилади. Киев шаҳридан мороженое сотувчи автомат ускуналар келтирилмоқда. Бу автоматлар савдо қилишдан ташқари, пулингизни майдалаб ҳам беради, қайтимини қайтаради. Бугунги кунда папирос, сигарета сотувчи автоматлар ҳам олина бошланди.

Республикамиз пойтахтида савдонинг кенг ривож топаётган бундай тажрибаларига амал қилиниши аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш имконини беради. Келгуси йилларда шаҳримиздаги автомат-сотувчилар сони 2-3 мингтага етказилиши мўлжалланмоқда.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30— МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — «Орзу» программаси. 19.15 — Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Ёшлик». 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — Пахтакорларнинг меҳнат рапортлари 21.15 — Концерт. 22.00 — МОСКВА. «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.05 — МОСКВА. 18.30 — «Созандалар музика ҳақида». 19.15 — Шахмат. СССР биринчилиги. 19.30— Ҳужжатли фильм. 20.30 — Шаҳарлар ва йиллар (бадиий фильм). 22.00 — ТОШКЕНТ. Беш йилликнинг учинчи йили. 22.30—«ЧАШМА» (такрорий кўрсатув). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Хоккей: СССР биринчилиги. «Бинокор» (Тошкент) — — «Титан» (Березники). 21.15 — Ўқув кўрсатувлари. 21.55— Телефильм. 22.10 — Беш йиллик маршрутлари бўйлаб. 22.30 — Ҳаёт ҳуқуқи (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/X да Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист В. ГРИНЧЕНКО иштирокида КОНЦЕРТ.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/X да Фарғона тонг отгунча, 25/X да Ужарлар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва цирки артистларининг гастроллари.

КИНО

Телбалар ҳафтаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — Ғ. ҒУЛОМ номли, «МОСКВА», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА» (14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Решма ва Шера — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Эпчиллик, жаноби олийлари — «ЧАЙКА». (12.00, 21.45).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Санников ери — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 14.00, 18.00, 21.45) ҲАМЗА номли (тоқ соатларда). «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Синов — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Садоқат — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Фидокор яланғоёқлар — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ТОПОГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ
1973-74 ўқув йили учун СИРТҚИ БЎЛИМГА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум—техник топографлар, техник-геодезистлар, техник-картографлар тайёрлайди.

Техникумга 8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган, шу соҳада ишловчилар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун —4 йил; ўрта маълумотлилар учун — 3 йил.

Аризалар — 1 декабргача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1 декабрдан 15 декабргача: математика (оғзаки) ва рус тили ва адабиёти (диктант, иншо) дан ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Черданцев» массиви, 2-уй (17, 41, 69 автобуслар, 13, 22 трамвайларнинг «Универмаг» бекати).

27, 28 ОКТЯБРДА
БУХОРО ШАҲРИДА
1973 ЙИЛГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ БЕШИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ
Лотерея билетларини сотиб олинг!

Ленин орденли Бутуниттифоқ Пахтачилик илмий-тадқиқот институти маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари «СоюзНИХИ» филиалининг Қўриқ ердаги филиали директори Ф. Саъдуллаевга отаси Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, республика миқёсидаги шахсий пенсионер

Саъдидин ШАРАФУДДИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Редактор ўринбосари
Ҳ. ЕДГОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 251. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. 03777.